

Nuoret kylillä ja maailmalla- hanke

Matkaraportti

Puolan opintomatka 5.-11.10.2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

44

5.10.

Matkalle lähdettiin 10 osallistujan voimin Kemin rautatieasemalta yöjunalla 19.29. Nuoria oli mukana kahdeksan, aikuisia hankkeen projektipäällikkö Anu Davidila ja Tornion 4H-yhdistyksen varapuheenjohtaja Merja Frantti. Nuoret saivat tehtäväkseen kirjoittaa pareittain matkaraporttia. Kommentit ovat tässä raportissa kirjoittajan nimellä.

Osallistajat:

Anniina Kinnunen
Niina Tikkanen
Nico-Matias Kauppila
Matias Alamäki
Anu Davidila
Aaron Hookana
Merja Frantti
Juulia Valikainen
Iida Pallari
Ellen Höynälä

6.10.

Kuudelta aamulla olimme Tikkurilan rautatieasemalla, josta suuntasimme lähijunalla lentoasemalle. Lentoasemalla olimme hyvissä ajoin. Lento Varsovaan lähti 11.35. Varsovan lentokentällä meitä oli vastassa Agnieszka, Zalew Zegrzynski- toimintaryhmästä sekä vuokrattu pikkubussi ja kuljettaja. Lentokentältä lähdimme ajamaan Aktywni Razem-toimintaryhmän alueelle, edessä oli parin tunnin ajomatka. Suuntasimme paikallisille Folk Festivaaleille Lackiin. Tapahtuma on vuosittain järjestettävä ja siellä oli paikallisten valmistamia ruokia, leivonnaisia sekä käsitöitä. Tapahtumassa oli ollut myös paikallinen perinnetanssikilpailu. Siellä saimme maistella hieman perinteisiä puolalaisia ruokia. Tapahtumassa olimme muutaman tunnin ja siirryimme sieltä Zajazd nad Wisłąn, Jordanówiin. Tässä hotellissa vietimme kaksi ensimmäistä yötä. Paikka oli aika vaatimaton, mutta kaikin puolin toimiva idyllinen paikka. Päivälliseksi söimme mm. dumplingseja. Päivä oli ollut pitkä ja laitoimme ajoissa nukkumaan.

Niina: Sunnuntaina heräsimme yöjunasta. Saavuimme jo aikaisin Helsingin lentokentälle. Lentokentällä kiertelimme kauppoja ja söimme. Ja myös ensiapuyksikön ja ambulanssin piti käydä pienen nenän verenvuodon takia. Lento Varsovaan lähti 11 jälkeen. Lento meni hyvin ja saimme jopa nukuttua sen aikana. Heti Varsovaan saavuttua, menimme Folk festivaaleille. Siellä esiintyi esiintyjä ja myytiin kaikenlaisia itse tehtyjä esineitä kuten koruja. Söimme siellä ruoan. Illalla lähdimme Zajazd nad Wisla nimiseen majataloon. Iltapalan söimme siellä ja laitoimme nukkumaan.

Anniina: Saavuttiin Varsovaan ja sää oli aurinkoinen, olin väsynyt matkasta. Suuntasimme kohti folk festivaaleja jossa oli paljon käsitöitä. Siellä tanssittiin folkia ja siellä oli puolalainen bändi soittamassa musiikkia. Söimme siellä myös päivällisen. Lähdimme ajamaan hotellille jossa söimme myöhemmin illallisen.

Folk Festival, Lack

Piparkakkuja

Zajazd nad Wisłą in Jordanów

Dumplings

Päivällisellä

7.10.

Stud Farm in Łack <http://stadoogierow.pl>

Aamupalan jälkeen lähdimme Stud Farmille Lackiin. Täällä tapasimme myös puolalaiset nuoret ja muiden toimintaryhmien toiminnanjohtajat ja työntekijät, 11 henkilöä. Paikka toimii nykyään hevossiitolana, mutta sillä on ollut aikaisemmin tärkeä merkitys Puolan armeijalle. Täältä on saatu valioyksilöitä ja saadaan edelleen. Farmilla oli vanhoja hevoscärryjä eri vuosikymmeniltä joihin saimme tutustua. Lisäksi kävimme tallilla katsomassa hevosia, tutustumassa harjoitteluratoihin sekä saimme vähän tietoa keinosiemennyksestä. Vierailu kesti noin tunnin.

Exhibition at seed scaling facility in Łąck

Tämän jälkeen siirryimme metsäaiheiseen näyttelytilaan, joka toimii myös oppilasryhmien tutustumispaikkana. Tutustuimme vanhanajan tyyliin erotella siemenet kävyistä. Opetusnäyttely oli mielenkiintoisesti tehty. Valitettavasti tekstit vain oli puolaksi.

Vierailun jälkeen lähdimme kohti Gostynin linnaa. Linna on tuhoutunut sodan aikana kivijalkaa lukuun ottamatta ja rakennettu uudelleen. Linnalla on kytköksiä 1600-luvulla Venäjän tsaari Vasyl Szujskiin joka oli vankina linnassa veljensä ja veljen vaimon kanssa. Linna on uudelleen entisöity vuonna 1995.

Lounaalla kävimme tavernassa Dobrzykówissa syömässä paikallisia kalaruokia.

Nico: Aamulla siirryimme Łąckiin, jossa tutustuimme hevossiittolaan. Siellä meille kerrottiin tilan historiasta ja siitä mitä siellä tehdään nykyään. Täällä meille näytettiin miten hevosten keinosiemennys tapahtuu.

Seuraavaksi siirryimme näyttelyyn, joka kertoi siementen keruusta, kuivattamisesta ja niiden käytöstä. Ensiksi katsoimme/kuuntelimme, kun meille kerrottiin miten kävyt kerätään, ja sitten meille näytettiin miten niistä saadaan käyttökelpoisia siemeniä. Näyttelyn lopussa tutustuimme "puu näyttelyyn", jossa oli kerätty erillisiin laatikoihin puiden lehtiä, kukkia ja siemeniä.

Viimeiseksi menimme katsomaan Gostynin linnaa. Ensiksi meille esiteltiin linnan takaa näkyvää järveä. Sen jälkeen menimme tutustumaan linnan historiaan. Meille kerrottiin mitä linna oli kokenut ja mitä sille oli tehty ajan kuluessa.

Stud Farm, Lack

Exhibition at seed scaling facility in Łąck

Gostynin linna

Linnan

historiaa

Taverna

Lounaan jälkeen Folk High school.

Culinary workshop/Cultural heritage experience i.e. bread baking/Sanniki paper cuts/folk dance, ZIARNO Culture&Ecology Association in Grzybów <http://www.ziarno.grzybow.pl/>

The project of the Ecological Folk High School (EFHS) as an innovative method of young adult education is implemented by the Ecological and Cultural Association "ZIARNO". The idea of the Folk High School has been tried in Grzybów since 2001, when the first Folk High School courses were offered mainly for local women. Now the target group is young people interested in organic farming, food processing, rural handicraft, culture and ecology. The goal of the project is the creation of an Ecological Folk High School in Grzybów as a model initiative of life-education.

Ellen:

Lounaan jälkeen menimme bussilla Grzybowiin. Siellä maistoimme erilaisia juustoja, jotka olivat todella maukkaita. Juustojen maistelun jälkeen meille kerrottiin viljan tekemisestä ja miten vilja saadaan pellolta pöytään. Leivoimme sämpylöitä, jokainen sai tehdä sellaisen sämpylän, minkä halusi.

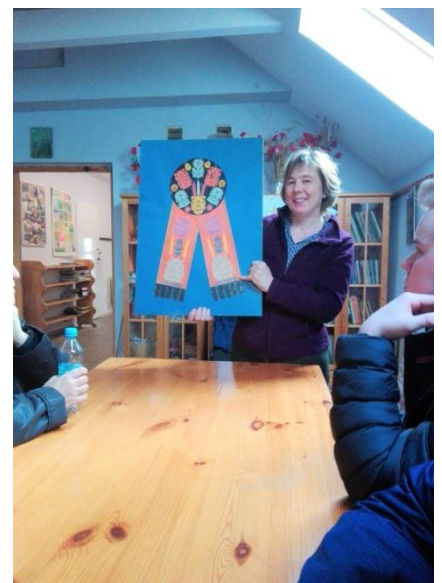
Sämpylöiden leipomisen jälkeen meille puhuttiin puolalaisesta kulttuurista ja leikkasimme "lumihiutaleita" sanniki paper cuts. Lopuksi tanssimme puolalaisia kansantansseja, mikä oli mielestäni yksi hauskeimmista asioista, mitä reissussa tehtiin ja samalla tutustuttiin puolalaisiin paremmin. Sen jälkeen menimme bussilla hotellille ja illalla meillä oli nuotio, jonka hiilloksiin pudotettiin perunat ja kypsytettiin valkosipulikasvikkeen kanssa.

Leivän leivontaa

Paikan leipomo

Paper cuts

Perinnetanssin opetusta

Nuotioerunat

Päivä sisälsi todella paljon ohjelmaa ja erilaisia vierailukohteita.

8.10.

Hyvin nukutun yön ja aamupalan jälkeen kiitimme hotellin omistajaa ja lähdimme kohti Sanniki Palacea.

The palace and park complex in Sanniki belonged to prominent noble families – Pruszk and Sapieha. The palace was a place where Frederic Chopin spent his holiday in the summer of 1828. The musician spent two months in Sanniki, visiting his high school friend, Konstanty Pruszk. During his stay, he was busy composing and giving piano lessons to his friend's sister. Thus, the facility is the only fully authentic building in Mazovia where Frederic Chopin stayed for sure. The palace is a leading realisation of the Italian villa and an example of work of the outstanding architect Władysław Marconi, author of the reconstruction desing of 1910. The palace interior includes paintings on ceilings and walls of the second floor, dating back to the late 18th and 19th century. The landscape park composition was arranged in the first half of the 19th century. In 1908 it was transformed in the naturalist style by an acclaimed garden planner Stanisław Celichowski, who adapted previous alley plantings characterised by high natural values.

Aaron: Vierailimme tiistaina Sanniki palatsissa, joka oli valtavan pitkä ja lumoava sisustuksinen rakennelma. Saavuttuamme katsoimme pienen videon, jonka oli tarkoitus valaista meitä hieman. Palatsin kerrottiin muuttuneen aina kun uudet omistajat perivät sen vanhemmiltaan, sillä sitä rakennutettiin lisää. Saimme kuulla runsaasti paikan historiasta ja siitä miten huoneiden alkuperäismaalaukseen käytettiin vaarallista myrkyä!

Anniina: Heräsimme ja kävimme aamupalalla ja pakkasimme. Siirryimme Sanniki palatsille jossa kerrottiin paljon palatsin historiasta ja Chopinin elämästä.

Sitten mentiin ulkomuseoon jossa kerrottiin puolan historiasta ja rakennuksista. Siellä kerrottiin myös ihmisten elintavoista. Siellä myös söimme. Sitten mentiin paikalliselle tilalle siellä tehtiin sokerijuurikas hilloa ja näytettiin miten tehdään juustoa. Saimme myös maistaa niitä. Menimme hotellille jossa oli illallinen ja laitoimme nukkumaan.

Sanniki Palace

Niina, Juulia, Ellen ja Chopin

Vistulian Settlement Museum in Wiązemin Polski

http://www.muzeumplock.eu/pl/skansen_osadnictwa_nadwislanskiego

The Mazovina Museum in Płock has the largest collection of Olender souvenirs in Poland, including furniture – chests of drawers, cupboards, tables and benches, often painted with plant patterns, carpentry tools and transporting dried fruit.

Aaron: Seuraava kohteemme tuona aamupäivänä oli ulkoilma museo, joka sijaitsi Wiacemissa. Siellä saimme kuulla natsien vaino-ajan tapahtumista ja paikalla sijaitsevasta kirkosta, joka näihin kyseisiin aikoihin tuhottiin. Paikalla oli myös hieman ehostettuja vanhoja rakennuksia mm. vanha koululuokka. Paikka vaikutti ehostuksista huolimatta siltä että kaikki olisi alkuperäistä. Söimme myös Puolalaista ruokaa ja kahvitelimme puolalaistyylillä kyseisenä päivänä.

Kirkko

Kuivattujen hedelmien kuljetusastiat

Vanha koululuokka

Perinteinen asuinrakennus

Olender Cuisine

Ruokailun jälkeen matka jatkui Przejmaan, jossa vuorossa oli työpaja perinteisen sokerijuurikasmarmelaadin sekä juuston valmistuksesta. Täällä nuorilla oli myös enemmän aikaa tutustua toisiinsa.

Agritourism Andrzej Ciołkowski (Olęder culinary heritage) The owners of the "Pod Jastrzębcem" agroturism farm inspire and carry out educational activities among the residents, especially among children and youth, using the premises called "Powidlany zakątek". You can see here old, original equipment for the production of jam, including a copper boiler, a press for juicing beetroot juice, as well as machinery and farm equipment used decades ago in the countryside. The owners of the farm have a regional product certificate for jam prepared from sugar beets, given by the marshal of the Mazovian province. Olender Jam is a traditional regional product, made from sugar beet juice with the addition of apples and pumpkin. www.gyflow.pl

Niina: Söimme lounaan vierailmassamme ulkomuseossa. Sieltä lähdimme pieneen paikkaan jossa katsoimme marmelaadin ja juuston valmistamista. Saimme myös maistaa juustoja ja omat marmelaadipurkit mukaan. Illemmalla lähdimme seuraavaan hotelliin. Se oli hieno. Siellä söimme illallisen.

Työpajan jälkeen klo 17 lähdimme kohti Serockin kaupunkia ja samalla siirryimme Zalew Zegrzynskin alueelle. Ajomatka kesti 1,5 tuntia. Perillä Pan Tadeusz hotellissa olimme 18.30. Huonejakojen jälkeen siirryimme ruokailemaan ja sitten valmistautumaan nukkumaan.

Pan Tadeusz

9.10.

Aamupäivän ohjelma: Visits to Serock Town Hall and Municipal Museum Transfer to Jackowo Dolne, Culinary show at „House over the Willows”, Transfer to Kuligów, Lunch and visit of the Skansen (Rural Museum) in Kuligow.

Nico: Aamulla menimme Serockin kaupungin talolle, siellä meidät otti vastaan Artur Krzysztof Borkowski. Hän näytti meille lyhyen videon Serockista. Jatkoimme matkaa vanhalle kirkolle, ja sieltä kunnallismuseoon, jossa meille kerrottiin kaupungin historiasta. Siirryimme paikkaan nimeltä Jackowo Dolne. Paikan päällä meille kerrottiin siitä, että minkälaista toimintaa siellä järjestetään. Meille tarjottiin ”kääröjä” joiden sisällä oli vuohenjuustoa. Lopuksi siirryimme Kuligówiin. Menimme katsomaan maaseutu museota, jonka nimi oli Skansen. Aluksi meille kerrottiin mitä sinne oltiin rakentamassa. Sitten meille esiteltiin paikan vanhoja rakennuksia, joiden sisällä oli paljon vanhoja tavaroita/tarvikkeita mitä on käytetty kauan sitten.

Iida: Ensimmäisenä, kun lähdimme aamulla hotellilta menimme Serockin kaupungin talolle jossa tapasimme kaupungin pormestarin Artur Borkowoskin, joka toivotti meidät tervetulleeksi ja meille myös näytettiin lyhyt video Serockin kaupungista. Sieltä jatkoimme pienelle kierrokselle jolla näimme vanhan kirkon joka on yksi kaupungin vanhimmista rakennuksista ja kävimme kunnallismuseossa jossa meille kerrottiin Serockin kaupungin historiasta.

Seuraavaksi siirryimme Jackowe Dolneen jossa meidät otti vastaan paikan omistaja joka kertoi meille mitä kaikkea siellä tehdään ja on järjestetty. Pääsimme myös osallistumaan tekemään "perunanyyttejä" joiden sisällä oli vuohenjuustoa ne olivat mielestäni hyviä.

Sieltä siirryimme Kuligowiin skansen maaseutumuseolle. Siellä meille kerrottiin hieman paikalle suunnitelluista tulevaisuuden suunnitelmista ja meille kerrottiin paikan historiasta

ja meille näytettiin mökkejä mitä siellä oli ja miten kaikkia mahdollisia erilaisia tavaroita on käytetty satoja vuosia taaksepäin.

Tämän päivän ohjelmaan kuului myös tutustuminen Puolan terveydenhuoltoon nilkkanryhdyksen hoidon saamiseen. Tämä oli odotettua haastavampaa. Kahden terveyskeskuskäynnin jälkeen, jotta nilkka saatiin kuvattua, oli ambulanssilla lähdettävä Varsovaan sairaalaan. Koko päivä tähän meni, mutta onneksi mitään ei ollut mennyt pahemmin, nilkka saatiin kuvattua ja opintomatka jatkui ohjelman mukaisesti.

Edward, Irek ja Artur Borkowski

Ryhmäkuva Serockin kirkon pihalla

Perunanyytien tekoa

Jackowe Dolne

Skansen, Kulogow

Serockin terveyskeskus

Culinary workshop at Gastronomy School, Serock

Viimeinen yhteinen iltapäivä ja ilta meni Serockin kokkikoulussa, jossa pääsimme valmistamaan ryhmissä opintomatkan aikana tutuksi tulleita ruokia. Valmistimme dumplingseja kolmella eri täytteellä, vihanneskeittoa, perunoita, lämmintä hapankaalia, porsaan schnitseleitä sekä jälkiruoaksi omenapiirakkaa. Osa puolalaisista nuorista opiskeli tässä koulussa.

Ellen: Lounaan jälkeen menimme puolalaiseen kokkikouluun, siellä oli todella hienot ja upeat tilat. Teimme puolalaisia perinneruokia ja jälkiruokia. Itse tein puolalaista omenapiirakkaa, Szarlotkaa. Kokoonnuimme yhdessä syömään tekemiämme ruokia. Ilta oli todella hauska ja ikimuistoinen. Kunnes piti hyvästellä puolalaiset, joista oli tullut meille niin hyviä ystäviä. Illalla menimme takaisin hotellille ja kävimme uimassa sekä istuimme porealtaassa.

10.10.

Torstaipäivä oli varattu Varsovan kaupunkiin tutustumista varten. Irek oli meillä mukana oppaana ja kertoi Varsovan vanhan kaupungin historiasta. Kauppakeskuksessa nuoret pääsivät tuliaisostoksille ja tutustumaan nykypäivän Puolan suurkaupungin elämään. Mielenkiintoista oli tutustua vanhaan kaupunkiin. Aikaa olisi saanut olla hieman enemmän, mutta oppaamme Irek osasi kierrättää meitä tärkeimmissä paikoissa ennen kotiin lähtöä mm. vanhaa kaupunkia ympäröivä muuri tuli meille tutuksi. Saimme kokea myös kunnan liikennemuuttamisen matkalla lentokentälle. Onneksi saimme käyttää bussikaistaa ja ehdimme hyvin lennolle. Lento Varsovasta oli ajallaan ja aika tiukasta aikataulusta huolimatta ehdimme hyvin Helsingin lentokentältä lähijunalla Tikkurilaan ja siitä yöjunalla kohti Kemiä.

Ellen: Lähdimme aamupalan jälkeen Varsovaan. Kävimme ensiksi shoppailemassa Arkadia nimisessä kauppakeskuksessa, joka oli todella hieno. Kolmen tunnin shoppailusession jälkeen kävimme katsomassa pari tuntia puolan vanhaa kaupunkia ja saimme tietoa erilaisista patsaista ja maamerkeistä. Pienen tutustumiskierroksen jälkeen lähdimme lentokentälle ja lensimme Helsinkiin ja Helsingistä yöjunalla Kemiin. Ikimuistoinen reissu ja mahtava porukka

Anniina: Heräsimme ja menimme aamupalalle ja lähdimme varsovaan. Varsovassa saimme shoppailla vapaasti puolan isoimmassa kauppakeskuksessa. Kaiken kaikkiaan reissu oli mukava ja siellä oppi paljon ruokakulttuurista ja maan historiasta mutta etenkin sen alueen jossa vietimme suurimman osan ajasta.

Niina: Aamulla herättyämme pakkasimme ja kävimme aamupalalla. Sen jälkeen lähdimme Varsovaan. Menimme Arkadia nimiseen kauppakeskukseen. Se oli valtava ja siellä oli paljon kauppoja. Siellä shoppailimme ja menimme sitten yhdessä syömään haluamaamme ruokapaikkaan.

Aaron: Viimeisenä päivänä kävimme Varsovassa katsomassa vanhaa kaupunkia, joka oli muuten kaunis! Kuvia eniten tuli räpsittyä kyseisestä paikasta. Aivan sama minne katseesi suuntasit niin silmän ruokaa riitti. Näimme muun muassa suuren urheilu stadionin, jossa on pidetty suuria urheilutapahtumia. Kaiken kaikkiaan erittäin antoisa, mielenkiintoinen ja mieluisa reissu!

Nico: Ruuan jälkeen lähdimme pois kauppakeskus Arkadiasta. Ajoimme museon ohi, joka kertoo juutalaisten historiasta. Tämä museo on suomalaisten suunnittelema. Saavuimme vanhaankaupunkiin, jossa Irek kertoi meille muutamista rakennuksista ja paikoista. Lähdimme viiden aikoihin kohti Varsovan lentokenttää, josta meidän lento takaisin Suomeen lähti.

Iida: Kun lähdimme arkadiasta ajoimme suomalaisten suunnitteleman Varsovassa sijaitsevan juutalaisten historiasta kertovan museon ohi. Ja menimme vanhaankaupunkiin, jossa Irek kertoi meille joidenkin rakennusten ja muurien historiasta ja patsaista joita oli vanhassakaupungissa. Vanhasta kaupungista lähdimme viiden aikoihin Varsovan lentokentälle josta lensimme illalla takaisin Suomeen.

11.10.

Aamulla klo 9.35 saavuimme Kemin rautatieasemalle, jossa meitä odotti Moisanen liikenteen pikkubussi. Kotimatalla juttelimme opintomatkan onnistumisesta. Nuoret olivat oikein tyytyväisiä. Kovasti suunniteltiin jo seuraavaa matkaa kohti Unkaria.